

קהילתנו

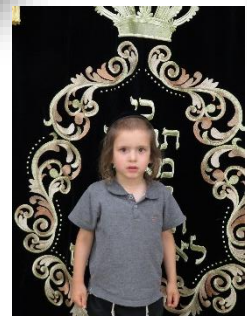
מהנעשה והנשמע בבית מדרשנו
יוצא לאור ע"י קהילת חסידי אשלג טלז סטון

גיליון מס' 77 פרשת שלח ה'תש"פ

הפטרה: "וישלח יהושע"	יציאת השבת ר"ת 21:03	טיש 'בואי כלה' 19:20	כניסת השבת 19:20
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------------

טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף

בחודש בו קיבלנו את התורה באו ילדי התלמוד תורה דקהילתנו הק'
לבית מדרשנו לחוות ולהרגיש את נועם קדושת התורה

מלחמה עיקשת בין צבא גדול לצבא קטן

"ותשא כל העדה את קולם ויבכו בלילה ההוא", כל איברי האדם בוכים: "לא נוכל להגיע לדבקות בה'". איזה ייאוש. "וילונו - על - משה - עדיף לחזור מצרימה. לחיות חיים גשמיים, עם הנאות ותענוגות גשמיים, מבלי הרפתקאות מיותרות". הם בוכים בלילה, במצב של הסתרה וחוסר אונים.

"נתנה - ראש - ונשובה - מצרימה". הם מלבים את האש: "עד עכשיו משה, שהוא בבחינת אמונה - רעיה מהימנה - הוביל אותנו, אך צריך להחליפו בראש של דעת פשוטה והגיון. לא רוצים אמונה..." ה' ישמור.

"ויהושע בן נון וכלב קרעו בגדיהם". שניהם היו בצד האמונה וההשפעה הטובה. כלב בבחינת לב ויהושע בבחינת מוח. "קרעו בגדיהם" וכו'. זועקים ואומרים: "אתם אומרים שלא נוכל לרשת, אם חפץ בנו ה' יביא אותנו, ונתנה לנו, למרות שאין לנו כישרונות, למרות שאנו קטנים, אבל הוא כל יכול, ולא ידח ממנו נידח, ובעזרת השם נשיג ארץ זבת חלב ודבש. אל תמרדו בה', אל תגידו שהוא לא יכול, אל תיראו, נצליח!!!".

יהושע וכלב, שהם שתי בחינות קדושה באדם אומרים: נבטח בה' והוא יעזור בכל המוכנים, וכל אדם יוכל לבוא לעבודת ה', לארץ ישראל, למדרגות הנשגבות הללו, רק צריך לבטוח בה' שהוא כל יכול, ורוצה להביא אותי באופן פרטי, לזכות במדרגות הללו. כל אחד נברא בשביל זה.

ומה התגובה: **"ויאמרו כל העדה לרגום אותם באבנים"** וכו'. כללות איברי הגוף לא מוכנים לקבל את האמונה הזאת, את הביטחון של יהושע וכלב.

העם אומרים: "אנחנו רוצים ללכת עם **הבנה**, מלשון **אבנים**, אנו רוצים להסתמך על הבטחות ורעיונות אשר מבוססים על ההבנה האנושית. רוצים הגיון, לא רוצים אמונה!!!".

זהו, הגענו לעומק ים ההבנה המיוחדת. פרשיית המרגלים הינה בעצם מאבק איתנים המתרחש בתוך נשמתו של היהודי בין צבאות הדעת וההגיון המשרתים את הגוף, ושולחים מרגלים שמערערים את האמונה, לבין צבא האמונה הקטן, אך הנחוש והעקשן שצועק ולא מרפה "עלה נעלה". נזכה ונקבל עול מלכות שמים גם מבלי להיות ענקים במידות ובחוכמה. אל ייאוש, שהרי קטן ועקשן בדרך - כלל מנצח. לא כן?

"בואו נצא למסע מרתק, אשר בסופו תוצג ותובן לנגד עיננו, פרשת המרגלים באור שונה לגמרי ממה שהכרנו עד כה.

היכנסו בבקשה אל הצוללת שלנו, והנה אנו מעמיקים לים הרזים של תורתנו הקדושה.

הגדרות.

ארץ ישראל מלמדת על מלכות שמים. הכיצד? **ארץ** מלשון: **רצון**. **ישראל** - מלשון: **ישר-אל**. כלומר, פנינו ורצוננו לכיוון ריבוננו של עולם. ארץ ישראל זו, היא השורש, היא ארץ ישראל הרוחנית, אשר ממנה נגזר ענף נוסף, ארץ ישראל הגשמית, ועל כך בהמשך.

כשהיהודי עסוק ושואף לקבלת עול מלכות שמים, דיבוריו ומחשבותיו מופנים לשם, זוהי השאיפה להתנחל ולזכות בארץ ישראל הרוחנית, העליונה. אך מה ארוויח מעול זה? שואל היהודי הספקן, ההססן. ואז הוא שולח מרגלים שיבדקו ויחקרו האם כדאי לקבל עול זה. המרגלים הם הביקורת החודרנית המנסה לחשוף את כדאיות עול מלכות שמים.

"וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען" ומצווה אותם **"ועליתם את ההר"** בדקו מה קורה שם והשיבו לי: האם מי שזוכה לעול מלכות שמים הוא חלש או חזק? האם זכייה בעול מלכות שמים היא רק לחזקים ביותר למוכשרים ביותר, או שכל יהודי פשוט יכול לזכות לה?

והתשובה שהמרגלים הביקורתיים מביאים: **"אפס כי עז העם היושב בארץ"**. כלומר רק נועזים וחזקים מסוגלים לקבל עול מלכות שמים, 99.9% מהעם לא יוכלו. **"וגם ילדי הענק ראינו שם"**, המרגלים ממשיכים לתאר כי "רק ענקי-רוח, עצומים במידות, צדיקים שבדור, רק הם ראויים לעול מלכות שמים". כמה מייאש לשמוע מידע שכזה, שמחליש, שמרופף את המוטיבציה לעלות, הלא רובנו חלשים... עם ישראל שומע ובוכה, היהודי מאזין ומתרטק בנפשו.

רגע, רגע אל ייאוש. כלב רוצה לדבר. **"עלה נעלה"** - נכון זו משימה קשה ביותר, פרויקט עצום וכבד, אך אפשרי. **"ויהס כלב: עלה נעלה וירשנו אותה"**. אנחנו מסוגלים להגיע לעול מלכות שמים גם מבלי להיות ענקי רוח ואדירי מידות, הוא טוען בתוקף.

אך המרגלים ממשיכים להוציא דיבה. אם ביקורת קטלנית אז שתהיה קטלנית עד הסוף.

"והאנשים אשר עלו עמו אמרו: לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו. ויוציאו דיבת הארץ אשר תרו אותה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אותה ארץ אוכלת יושביה היא, וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מידות".

הגוף הגשמי מייאש אותנו. נכון, נכנסנו לעבודת ה' עם מרץ רב, עם חזון להצליח, אך כובד הגוף העכור מפיל אותנו מטה - "זה לא בשבילך, זה רק בשביל ענקים" הוא צועק לנו באוזניים.

המשך לחיות את הפנימיות

...!הנהך מוצא, שברוחניות פועל שינוי צורה, כמו גרזן מפריד בין הגשמיים. ומכאן תשכיל, כיון שנטבע בהנשמות הרצון לקבל הנאות, הרי שינוי צורה הזה, שהשיגו הנשמות, פועל להפרידם מעצמותו יתברך, באופן שע"י שינוי צורה הזה, יצאו הנשמות מכלל בורא ונבדלו הימנו להיות נבראים' (הקדמה לספר דההר, אות ט') ובהאמור יוצא, שכל מה שיש לנו לעשות בעולם הזה, הוא לתקן עצמנו ולהכשירנו, שנוכל לקבל את הטוב והעונג, שישנם במחשבת הבריאה. ונמצא, שע"י זה שהאדם נברא עם רצון לקבל, שהוא בהופכי מהבורא, מבחינה זו נבחן שהאדם הלך מהמקום. מאיזה מקום, מהשורש. היות שהנשמה היא חלק אלוקי ממעל. אלא שנתרחקה מסיבת שינוי צורה, מהבורא, וירדה לעולם הזה, בכדי שתהיה מלובשת בגוף.

...לכן לאחר שהאדם עוסק בתורה ומצות, בכדי שהאדם יקבל את התכונת [=יְקִינָה באופיו ובכל מעשיו את התכונה והכוונה לפעול] 'בעל מנת להשפיע', שזהו נקרא 'השתוות הצורה [הזדהות גמורה עם תכונת הבורא, שכולו השפעה]', נמצא שבזה נעשה תיקון על הקלקול... היות שהנשמה היא חלק אלוקי ממעל, ו[התקלקלה] בזה ש[נתרחקה מהבורא להיות רק 'חלק' ולא 'כל', כנ"ל. וכל זה הוא מסיבת שינוי צורה, וממילא כשהוא מתקן זה בסגולת תורה ומצוות, על הכוונה שזה יביא לו התיקון, שיכול לעשות הכל [בחייו] בעל מנת להשפיע,

[נכשחוזר ומשתנה להיות מלא בכוונה כזו ובאופי כזה של משפיע בכל הווית חייו וענייניו], ממילא שוב נעשה מחובר ל"הכל", הנקרא 'דבקות בהבורא', כנ"ל.

זהו הוא השיעור שהאדם צריך לדעת, עד כמה הוא צריך לעבוד, עד שהוא יגיע לתשובה...! אם כן, החיבור בין חברים משיב אותנו לא פחות מאשר לדבקות בבורא יתברך עצמו - שהוא מטרת כל הבריאה וכל התורה, ורק לחיבור כזה יש סגולה זו!

ולואי נזכה להיות חברים כאלה, לדרוש ולסוּף בחיבורנו זה לזה את הקשר אל נותן התורה וחי העולמים, ולהשתנות לגמרי להיות דבקים בחסד עליון!

Handwritten Hebrew text on aged paper, likely a letter or document.

ברכת הרב קוק למינויו של בעל הסולם לרב ומו"צ בגבעת שאול

ד' דסליחות פ"ה

לכבוד אחינו היקרים יושבי גבעת שאול פרוז עה"ק ירושלם תו' שלו וברכת השנה

שמחתי לבשורה טובה, אשר הודיעוני שהסכימה דעתם לבחור בכבוד הרב הגאון ותיק וחסיד מוהר"י יהודא ליב שליט"א שהי' מו"ץ בעוב"י וורשא צ"ו, לרב ומו"צ בעדת קדש. הנני בזה מחזק ידיהם על הבחירה הטובה הזאת, כי מאז ידעתי את האיש הרה"ג הנ"ל ואת שיחו שיח קודש, בתו"ר לו נאה תהילה ויתברכו לרגלו, וישב קדשנו בעדתם יתגדל ויתרחב לברכה ולתהילה בקדושה וטהרה וזמכה לשמח בבניו שלם באצל"ג בב"א והי' זה שלו' כנה"י ונפש מברכס בכוח"ט ורוממות התהור' מלונ"ת

מקום החותם

אגרת מהרב קוק על מעלת ספריו של בעל הסולם

ב"ה יום י"א איר תרפ"ז

הנה הלום ראיתי מפעלות גבר חכם בעוז ידידי הרה"ג חסידיו ופרישיו מארי דרזין קדושין כקש"ת מו"ה יהודא לייב שליט"א שהי' מו"ץ בק"ק ווארשא וזה שנות מספר אשר אוה למושב לו את ע"ק ותפארתו וקבע אוהל תורתו ועבודתו עבודת הקודש במסיבי ירושלים ת"ו. ומאז ידעתי את האדם הגדול הזה. ביפעת קדושת תורתו צדקתו וחכמת אמת אשר בלבבו. באור יקרות מופיע ברוח דעת ותבונה רבה. ולו עסק בנסתרות ודמטמן מיגליין ליה. ועתה הראה חזותו. ונפשו הטהורה אותה להאיר אור ישרים על פני תבל רבה. וחקר סדרי טהרה וקדושה מחברת קודש מגלת ספר מחובר לטהרה. והיכל הקודש עץ חיים עותק הסודות וכבוד הגאון והמפרש ידו הדה על מקור האורה, וב"פנים מסבירות", הביא לנו אורות, בהסברות עמוקות וישרות. והפליא עצות הגדיל תוש"י, לדקדק גם על פירוש המילות ותוכן הסגנון המקודש במתכנת נפלאה תוכה רצוף דעת קדושים וחכמה עליונה, מלאים זיו ומפיקים נוהג, דברים מבושמים וערבים, משמחי לבבות נכספות לנועם ה' ולעונג זיוו. אשר גילה על ידי קדושו נאמני ביתו הקרובים אל ד' בני היכלא דמלאכ קדישא. וכבר אמרו חכמי קודש בנועם מיליהם. כי אור הישועה. ומקור הברכה לדור אחרון יבא ויופיע בהגלות גלות סתרי תורת אמת להבין ולהורות באמרות טהורות, בקרבת ד' ורוויית צמאין הנפשות הטהורות באשר הן קשורות בצרור החיים. ומשתוקקות להיות מאורות מאורות עליונים ולהתעלות בעליו חכמת ודעת קדושים. ע"כ הנני בזה מעתיר ומבקש מאח"כ אשר נגע ל' בלבם ואשר אהבת התורה וקדושתו ובחבין עוז תפארתה יוקדת בלבבם. הבו גדול ואומץ להאי גברא רבה ויקרא ועדוהו בכל אומץ להוציא אל הפועל את מחשבתו הקדושה וישוטטו רבים ותרבה הדעת ויגדל פלפול החכמה וכבוד התורה בסוד רזי פנימיותה בכל גבול ישראל, ויתגדל ויתקדש שם אדון כל פלאות ויחישנו את הארת זיו ישועת. ותמלא הארת דעה את ד', ומציון מכלל יופי ויפיע באור צחצחות. ולבב נמהרים יבין לדעת והקדישו את קדוש יעקב. והי' ד' לעטרת תפארת לשאר עמו. ובהר ציון תהי' פליטת קודש לרומם קרן לעמו ותהילה לכל חסידיו בגבורות ישע ימינו. בביאת גואל צדק. מלך ביפיו וארמון על משפטו יראו עינים וישמח לבנו בישועתו באמת כנה"י ונפש המצפה לאור ישועה ותפארת קדושה לעם ה' הגוי כולו. מהר הקודש מירושלם בב"א.

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

Two pages of handwritten Hebrew text, likely a letter or document.

A formal document or certificate with Hebrew text and a circular seal at the bottom left. The text includes the name 'A. I. KOOK' and 'Chief Rabbi of the Holy Land Jerusalem'.

מכתבו של הרב חרל"פ לבעל הסולם על פרסום חכמת הקבלה

תרצ"ד לפ"ק

מאד לבי דאק על השפלת התורה. וביותר על לימוד הנסתר שלמרות מה שבדורות האחרונים נתפרסם כ"כ החיוב הקדוש לעסוק בתורת הקבלה אשר בלימודי מתפטרין מן יצה"ר, וכל ישע תקותנו תלוי בלימוד קודש זה. כמבואר בספרי הזוה"ק וכל ספרי הקודש מרבתינו [...] למרות כל זה הנה [...] נעזב כמעט לגמרי הלימוד הקדוש הלזה, ובלי"ס שלרגלי זה מתרבים לדאבונו הצרות התכופות המתחדשות עלינו בכל מקומות מושבתנו ברוחניות ובגשמיות ומה מאד שמח לבי בראותי התעוררות ידידנו הרב הגאון המקובל מארי' דרזין מוהר"ר יהודא ליב אשלג שליט"א] שנתעורר לפרסם חיוב לימוד קדוש והקים בית אולפנא תורת הקבלה. הנני לחזק את ידו ואבקש מכל מכירי ויודעי שמי כי יבואו בעזרת האולפנא רתא הנ"ל. אבא אחב"י עזרו וחזקו את הידיע והעוסקת באולפנא רתא הדין וזכונת זה תזכו כולכם לטעום מעץ החיים ובמהרה יחזו עינינו בשוב ד' שבות עמו ואור תורת אמת וגילוי שם כבוד מלכותו ית"ש יתגלה בעגלה ובזמן קרוב וראו כל בשר יחדיו כי פי ד' דבר.

מקום החותם

מאת הרב שפטיהו שי סגל הלוי שיחי'

דיבוק חברים הוא קבלת תורה והוא דבקות באינסוף!

הדגש הגדול ששמה התורה – וחז"ל בעקבותיה וממנה – על אהבת חברים, מעורר אותנו להתבונן, שיש בחיבור בין חברים אמיתיים הרבה מעבר ליחסי שני אנשים זה לזה, עמוקים ויפים ככל שיהיו.

נראה מדברי חכמי ישראל האמיתיים, שבחיבור החברים מתגלה הקשר אל האינסוף יתברך!!

וכך כתב אדמו"ר ה"מאור ושמש" (אדמו"ר ר' קלונימוס קלמן הלוי עפשטיין, דברים, מאמרים מלוקטים, ד"ה "במסכת עוקצין פרק ג' משנה י"ב"):

"...אמנם יראָה שרומז בזה גודל מעלת ההתחברות, וכינוס לצדיקים נאה להם ונאה לעולם (בבלי סנהדרין ע"א, ב'), כמו שכתוב בספר יצירה (פרק רביעי): אבן אחד בונה שתי בתים, שתי אבנים בונות וכו', שרומז גם כן למעלת ההתחברות - שגדולה היא בערכה, וכל מה שמתוסף איש ישראל - נעשה רושם למעלה גדול מאד.

[את מעלת החיבור ה]זה רמז [במשנה האחרונה בש"ס], ש'עתידי הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות'. ביאורו, כשהם [כל צדיק וצדיק] כל אחד בפני עצמו, ואין מתחברין יחד - אז יש קצבה לנחלתם [=לטוב הרוחני שהם נהנים ממנו הודות לעבודתם את ה']. וגם ירמוז [לאידך גיסא], שבאם הם מתחברים יחד בגודל אהבה - אז שני פעמים ש"י [ששניהם מביאים כל אחד את הש"י = 310 עולמות שלון] עולה [בחשבון ל]כתר [620], שנקרא: 'אין', ואז חֲלָקֵם סָפוּן וְנִעְלָם, וְנִחְלָתָם בְּלֵי מְצָרִים - מפני שהם נכנסין לבחינת אין".

הוא יתברך בא אליו כ"אינסוף", שמעבר לכל "יש", ושוכן איתנו בכלי האישיות, ברצונות הנכונים, אותם זכינו להכשיר לקלוט את נוכחותו, אותם זיכנו בעמל רב לחיות באמונה למעלה מן הדעת ובמיצוי של חסד והטבה מכל מה שנקבל.

אכן, כאשר כל אדם מרוכז ב"יש" ("ש"י") שלו, בכליו שלו, בהם הוא מקבל את אור ה' וטובו – גם אם יהיו מזוככים ביותר, מוארים באור ה' – לעולם יהיו מצומצמים בהתגלות שלו, ולא ישקפו נאמנה את רצון ה' המתגלה דרכו, ומתגלה לכל צדיק וצדיק בפנים אחרות.

רק כאשר מתחברים באהבה שני בני אדם המוסרים את כל חייהם לה', הם מגלים חיים אלוקיים רחבים יותר מחייו של אדם יחיד! ובזה יש להם מגע עם מה שמעבר לכלים הנבראים – ה"אין", רצונו יתברך להיטיב לנבראיו ללא שיעור וגבול...

בשפה אחרת כותב על כך מהר"ל מפראג ("דרך חיים" על פרקי אבות פרק ו' משנה ה'):

"[במשנה נאמר, שהתורה נקנית בכמה תנאים, ואחד מהם:] ה"ו"ד [=העשירי] – בדבוק חברים'. כי האדם כאשר הוא יחידי אינו מקבל התורה,

[וכן נאמר] בפרק קמא [ראשון] ד[מסכת] תענית [ז' ע"א]:

'א"ר יוסי בר חנינא: מאי דכתיב (ירמיהו נ', ל"ו): 'חֲרַב אֶל הַבָּדִים וְנִגְלָו? חרב [תבוא] על שונאיהם של תלמידי חכמים [כינוי בלשון סגי נהור לתלמידי חכמים עצמם] שעוסקים בתורה בד בבד [כל אחד לבדו, בלי חברותא]. ולא עוד, אלא שמיטפשוין [נהיים טיפשים יותר], שנאמר: וְנִגְלָו, וכתב התם [במדבר י"ב, י"א]: 'אֲנֹכֶם נֹאֲלָנוּ וְאֲנֶכֶם חָטְאוּ' [ומכאן ש"נואל" – פירושו: פעל בטיפשות, ללא דעת].

[ממשיך מהר"ל ומבאר:] ...כי האדם, במה [מבחינת מה] שהוא עצמו בעל חומר, ראוי שיוציא השכל [שה' מגלה לו] אל [אדם] אחר, ואז [אדם זה שלמד עם אדם אחר] הוא 'שכל נבדל' [מחומריות], [שהשכל שלו] אינו עומד [וכפוף] בגוף האדם [והשגותיו הפרטיות, שגם כפופות לנגיעותיו האישיות ולחומריותו]; אבל כאשר הוא עוסק [בתורה] 'בד בבד' [כל אחד לבדו], ואינו מוציא השכל אל אחר להיות שכל נבדל מן הגוף – אינו מתחכם כלל [אין החכמה משנה אותו באמת, כי הוא נשאר בעולמו שלו. ולכן אינו מתקשר באמת אל החכמה האלוקית]. 'ולא עוד אלא שמיטפשוין', ודבר זה [פירושו], כי כאשר אינו עוסק בתורה [האלוקית בתור חיבור אל ה'], אז עומד [הוא ונשאר] כפי מה שראוי אל האדם בעל חומר – [שהוא:] להשיג ולדעת מה שמתייחס אל האדם שהוא בעל חומר, מה שמשיג בעיני העולם הגשמי, אבל כאשר הוא עוסק בתורה, ורוצה להתחכם בתורה שהיא שכל הנבדל [מענייני החומר] לגמרי... בודאי השכל הנבדל הוא בשנים דווקא, ולכך אם עוסק בתורה יחידי הוא מטפש, [מפני] שאין [לימודו] זה [בבחינת] 'שכל' כלל, [כזה] הראוי אל התורה שהיא שכל נבדל, [אלא] רק טפשות..."

כך נשאר האדם הלומד את תורתו, את עולמו ואת ה' – לבדו, מצומצם בתובנותיו וכפוף לחומר ולחיים הפרטיים אותם הוא חי. לעומת הלומד ומתחבר עם חבר, חיבור אמיתי ואוהב, קונה "שכל" חדש, רוחני, ומושך אל העולם חכמה וטוב אלוקיים שאינם נגמרים בכלים הקטנים והפרטים של כל אחד, אלא בבחינת "טוב ה' לכל" [תהלים קמ"ה, ט'], ו'מְלִכּוּתְךָ מְלִכּוּת כָּל עֲלָמִים' [תהלים קמ"ה, י"ג] ודו"ק.

שורש עמוק לדברים בכתבי רבותינו. וכך כותב הרבי זצ"ל ("ברכת שלום – מאמרים", מאמר ב', תשמ"ח – עד כמה שיעור התשובה?):

הכתוב אומר: 'שׁוֹבֵה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֶ-לֶקֶיךָ' (הושע י"ד, ב').

מכאן משמע, ששיעור התשובה הוא 'עד ה' אֶ-לֶקֶיךָ'. אמנם יש להבין, מה הפירוש 'עד ה' אֶ-לֶקֶיךָ', שמשמע, שעד המקום הזה צריכים לעשות תשובה. וכשהוא מגיע למקום הזה, כבר אינו צריך לעשות תשובה, מטעם שכבר שב למקומו...?

ידוע מה שכתבו המקובלים, שנשמתו של אדם הוא חלק א-לוקי ממעל... וזה לשונו (של בעל "הסולם" בהקדמה לספר הזהר, אות ב'): '...שאינו הפרש בינו יתברך לבין הנשמה, אלא שהוא יתברך 'כל' – והנשמה חלק'.

א צנטער מעולם האמת

הסיפור המדהים שמכה גלים בימים האחרונים – מכלי ראשון

בעל הקיצור שו"ע

ולכן אמרו לו באדיבות שאין צורך שיטרח בעבורם, הם כבר ישיגו אדם עשירי למניין...

לפתע מופיע אדם מבוגר שנראה כבן 70 שעמד בצד בשעת ההלוויה, ואומר שהוא מצטרף אליהם לנסוע לקבורה בהר הזיתים. אנשי הח"ק מדרכם אינם מתעניינים מי הם המלווים, וכשמצטרפים ובאים עשרה הם נוסעים לדרך. אך בני המשפחה התפלאו מאד מי הוא האיש המבוגר שמוכן לנסוע בשעה אחת בלילה בתקופת הקורונה להר הזיתים. הם היו בטוחים שהוא טועה, ואמרו לו בעדינות: "ר' איד, איך צריך לטרוח בנסיעה זו", הם היו בטוחים שהוא עובר אורח שעבר כאן ורוצה לעשות חסד של אמת,

אך אותו יהודי מבוגר מתעקש. הוא מבקש ללוות את הנפטר להר הזיתים עד אחר הקבורה. כיוון שהמשפחה שלנו לא הכירוהו, שאלוהו בעדינות מי הוא ואם הכיר את הנפטר, והוא ענה להם שהוא 'קרוב שלו'... המשפחה המצומצמת התפלאה, כי בקושי ישנם בני משפחה כאן בארץ, ואינם מכירים קרובים בארץ מלבד אלו הנמצאים כאן. הם היו בטוחים שיש לו טעות בזיהוי הנפטר, היו כמה הלוויות בשמגר בזו אחר זו, והם הסבירו לו בדרכי נועם שכנראה נפלה טעות בהבנתו, כי אין לנו משפחה כאן בארץ חוץ מאלו הקיימים כאן, ואולי הוא מחפש מישהו אחר.

אך הוא התעקש שחפץ הוא לנסוע עמהם לקבורה, באומרו שהוא קרוב... כך בלי לדבר הוא נכנס לרכב של אחד החתנים שנסע עמו להר הזיתים והוא זכה להשלים המניין, והח"ק נסעו בשלווה עם המיטה של אבא זצ"ל להר הזיתים.

התשובה המצמררת

לאחר הקבורה, כשאותו חתן רואה את היהודי עומד וחש קירבה למקום, התפלאותו וסקרנותו גברה כאחד, והוא שאלו: מה שמך? גנצפריד, השיב האלמוני.

החתן לא הצליח לשמוע במדויק את השם, אבל הבין מיד ששם כזה אינו מוכר במשפחה כלל וכלל, והתפלא מאד לזהותו, ובמיוחד לא הבינו מהיכן הוא קרוב משפחה שלהם.

אותו אורח הגיע עמהם בחזרה במכוניתם, ובנסיעה חזרה הצטרף עוד בן משפחה לאותה נסיעה, כך שאותו אורח התיישב מאחור, וכל הנסיעה הם דיברו ביניהם, ואותו אורח לא אומר מילה, ונראה היה שקוע במחשבותיו. רק מאוחרת.

עליה לארץ ישראל בגיל גבורות

השבוע התוודענו לסיפור מדהים ומעורר השראה, שאירע ממש לאחרונה, ביום עצמו ולא בחזיון הלילה, וביקשנו לשמוע זאת מפי בעל המעשה, הלא הוא הרה"ג רבי אליהו קלר שליט"א, מחשובי הת"ח בגבעת שאול בירושלים.

רבי אליהו שליט"א נולד בארגנטינה. אביו, רבי אברהם משה, נולד בפולין בשנת תרצ"ג, ולפני המלחמה משפחתו עברה מפולין לארגנטינה, בה הוא גר כמעט שמונים שנה, וכל ימיהם גדלו בארגנטינה, ולמרות שגידלו את צאצאיהם בארץ ניכר, חלומם היה כל העת לעלות ולכונן את אדמת ארץ הקודש לכל הפחות בערוב ימיהם.

ואכן, לפני שלוש שנים זכה אביו רבי אברהם משה קלר זצ"ל לעלות לארה"ק מארגנטינה בהיותו בגיל הגבורות. לאחר תקופה קצרה קבע את מושבו בנווה הורים 'שומרי החומות' בעיר, שם ניהל את סדר יומו הדקדקי כבימי חייו כל השנים.

דבר אחד משך תשומת לב כל רואיו: בכל מקום בו שהה, היה מונח תמיד הספר 'קיצור שולחן ערוך', בו למד מידי יום. הוא היה דבוק בתורתו ואף לימדה לאחרים כל ימיו. כל מכריו ידעו: רבי אברהם משה והספר 'קיצור שולחן ערוך' – חברי אמת הם.

לפני כחודש וחצי, בליל כ"ז ניסן תש"פ, בשעת ערב, הסתלק רבי אברהם משה זצ"ל לבית עולמו, והוא בן פ"ז שנים. בצוק ימי קורונה, כידוע, ההלוויות נערכות במהירות, ללא מכרים רבים. בני המשפחה ביקשו להקפיד על מנהג ירושלים ולקבורו עוד באותו הלילה. ואכן נקבעה שעת ההלוויה לשעה 1.00 בלילה והייתה אמורה לצאת מבית ההלוויות שמגר. בתקופת המגיפה מגיעים רק חמישה אנשים ברכב הח"ק, כדי לא לסכן כל המניין הקבוע, במקרה ויצטרכו בידוד וכדומה, והמשפחה אמורה לגייס עוד חמישה בני משפחה שילוו את הנפטר לקבורה, כדי שיהיה מנין בשעת הקבורה.

מלווה אלמוני באישון לילה...

כאן מספר לנו הבן רבי אליהו את השתלשלות האירועים המפליאה לה היה עד:

ממשפחתנו היינו אנשים ספורים, ואני כבנו היחיד וחתני שהוא כהן נפרדנו ממנו בכמה מילות פרידה, מפאת חודש ניסן שאסור בו להספיד, ולאחר מכן אמרתי את הקדיש, והכניסו את מיטתו של אבא זצ"ל למכונית הח"ק בדרכה להר הזיתים לחלקת אנשי ירושלים.

אנשי הח"ק באו לבדוק שאכן יש מניין שיבוא עמהם לקבורה, כי לא עורכים קבורה ללא מניין. התברר שאין מניין. מנהג ירושלים שיוצאי חלציו של הנפטר לא מלווים אותו אחרי ההלוויה לבית העלמין, וכך אני כבן יחיד נותרתי ב'שמגר' עד שייסעו ואוכל לשוב לביתי. הנכדים אף הם לא מלווים, ושני חתני הינם כהנים שלא יכלו גם הם ללוות לבית הקברות, והחתן השלישי שווה בארגנטינה המסוגרת בימים אלו, וכך נותרו רק ארבעה אנשים מבני המשפחה הקרובה של אחותי וחתניה, שהם דרים עתה בארץ. חסר עשירי למניין...

אנשי הח"ק שראו זאת, אמרו לעצמם, שבמקרה חריג זה יחרגו ממנהגם, ויבקשו מאחד מאנשי הח"ק שיתארגן להצטרף אליהם ויעברו דרכו לצרפו בשעת ליל מאוחרת זו, אך היססו אם ימצאו אותו זמין בשעת לילה כה מאוחרת.

שיח חברים

שיח חברים עם חברנו
ר' **מיכה קלר** מקדומים
מתלמידי רבנו ה'ברכת שלום' זיע"א

כשהרבי זצ"ל היה רוצה לקחת כדוגמה את החשיבות הרבה שיש לחלק מהתלמידים לקום לפנות בוקר, הוא היה אומר: יש תלמיד שמגיע כל בוקר מקדומים ולעומת זאת יש תלמידים המתגורר כמה בניינים מבית המדרש ולא טורחים להגיע... וכוננתו הייתה על איש שיחנו ר' מיכה קלר שיחי' שזוכה עד היום הזה להגיע לבית המדרש של ר' ישראל מילר בבני ברק.

"הוריי היו ניצולי שואה. אבי נולד בבליגיה, לאחר שאביו היגר לשם מפולין, בשנות השואה הוא הוסתר בבית יתומים נוצרי, לאחר השואה עלה לארץ והתגורר בכפר הרואה וברמת גן ושם נולדתי וחונכתי, בהמשך, אחר הצבא למדתי ב'מרכז הרב'.

הקשר שלי לרבי זצ"ל התחיל במפגש מאוד מיוחד, בפעם הראשונה הרבי בא אלי, בלי שהכרתי אותו, ואילו בפעם השנייה אני כבר באתי אליו בתור תלמיד, וכך התחיל הסיפור:

משפחת חמי קשורה בקשרי משפחה עם רבנו בעל הסולם זיע"א, (דרך הסבתות – סבתא רבא של אשתי וסבתא של הרבנית של בעה"ס היו אחיות), קשרי ידידות היו בין שתי המשפחות, ורבנו בעל הסולם היה מאוד מוערך בבית משפחת חותני, הם ערכו ביקורים משפחתיים, וכן שמעתי שסבתא של אשתי לימדה את הבנות של הרבי זצ"ל חוגי נשים כתפירה וכו', וכן חמי עזר רבות לבניית בית מדרשו של הרבי זצ"ל ברחוב 'חזון איש' בבני ברק, (באותם ימים שימש כראש עיריית ב"ב איש המפד"ל, וחמי, שהיו לו קשרים ומהלכים בחוג המפד"ל, שימש כאיש קשר לכל ענייני בניית ביהמ"ד). בהמשך כשבאתי כתלמיד לרבי זצ"ל למשל בהדלקת נרות חנוכה אשתי וילדיי היו נכנסים לביתו של הרבי בתור משפחה, ואני עמדתי מבחוץ כשאר התלמידים.

כשנישאתי עדיין לא שמעתי על הרבי זצ"ל, לימים כשבאתי אליו הוא אמר לי שהוא זוכר אותי מהחתונה שלי, בהמשך הגיע אליי ספר 'מתן תורה' שהיה מונח בביתם של ההורים שלי, ראיתי שמחבר הספר הוא רבי יהודה לייב אשלג ומייד קישרתי את הדבר למשפחת חותני, פניתי לחותני שברצוני ללמוד את הדברים יותר לעומק, חמי פנה לרב גרוסמן חתנו של הרבי זצ"ל שישאל את הרבי זצ"ל אם אני יכול ללמוד אצלו, וכך הגעתי לראשונה לבית מדרשו של הרבי זצ"ל בפסח תשמ"ב, ומאז זכיתי להשתתף בשיעור לפנות בוקר מדי יום ביומו, הרבי זצ"ל מצידו התייחס אלינו ביחס אישי ולבבי, ולכל שאלה ששאלנו התייחס בשמחה ובהרגשה טובה, ואני מצדי השתדלתי להיות מחובר אל הטהור להתקשר לרבי זצ"ל, להשתתף בשיעורים ובסעודות, וכן 'לקפוץ' מדי פעם לשבתות וחגים.

כשפתחתי לראשונה את ספר 'מתן תורה' גיליתי אוצר בלום של ידע והדרכה בעבודת ה', הסתכלות שורשית ומקורית ותפיסת עולם יהודית אמיתית. מאז ומעולם הייתי יהודי שומר תו"מ אבל במוחי הציקו לי הרבה שאלות יסוד בפילוסופיה יהודית, דברים שלא קיבלתי עליהם מענה, וכשפתחתי את כתבי בעל הסולם גיליתי תשובות לכל השאלות, והתחלתי להבין תופעות שעד אז היו נראות לי כסותרות, למשל, אנו רואים אנשים שמדברים על האגו כדבר שלילי והם בעצמם עושים להיפך, כשזכיתי להתודע לדברי רבותינו הרגשתי שהגעתי למקום הנכון בו ניתן להתפתח בתיקון ומטרת הבריאה. היום אני מרגיש שקיבלתי מבורא עולם את המתנה הגדולה ביותר שיכולה להיות עלי אדמות.

כשהורידו אותו במרכז ירושלים, שואל החתן את הקרוב שישב לצידו, אתה מכיר קרוב שלנו שכזה בשם 'גנצפריד'!?

כששומע בן המשפחה את השם, כמעט והתעלף. "זה השם שהוא אמר לך?", שאל בהשתאות והסתובב להביט עליו שוב ולחפש אותו היכן שהורידו אותו לפני רגע אחד. אך האיש לא נראה כלל וכלל, וכל ניסיונותיהם לאתרו עלו בתוהו...

הבן דוד שהכיר את השם 'גנצפריד' כשמו של בעל הקיצור שו"ע, היה נרגש כולו. הוא זכר וקושר את הענין עם הקשר המיוחד שהיה לאבא כל השנים עם ספרו של ר"ש גנצפריד – קיצור שולחן ערוך, והגיע ישר לביתי לספר את כל דבר המעשה המופלא, באומרו שאין לו ספק שהגיע כאן שליח משמים ללוותו ולהשלים לו מניין נוכח יגיעתו הרבה של הנפטר כל ימיו בתורתו.

עם ספרו של ר"ש גנצפריד – קיצור שולחן ערוך, והגיע ישר לביתי לספר את כל דבר המעשה המופלא, באומרו שאין לו ספק שהגיע כאן שליח משמים ללוותו ולהשלים לו מניין נוכח יגיעתו הרבה של הנפטר כל ימיו בתורתו.

"כך כתוב בקיצור שולחן ערוך"...

במה התבטא הקשר המיוחד שהיה לאבא עם בעל הקיצור שו"ע?

"כשהגיעו ההורים מפולניה לארגנטינה לא היו כלל מוסדות תורה בעיר, והיה יהודי מופלא שנקרא רבי זאב גרינברג, שהיה שליח מהשמים להחדיר את אוירת התורה והאידישקייט אצל גלי העלייה הגדולים שהגיעו לארגנטינה, וכך להכניס מאות ואלפים לחיק היהדות, וכשאבי המנוח הכ"מ הגיע למצוות, לפני 74 שנים, היה זה הרב גרינברג שקיברו וחיזקו, ואמר לו – אשריך שזכית לקבל עליך עול מצוות, ואני נותן לו במתנה לרגל הגיעך למצוות ספר קדוש הנקרא 'קיצור שולחן ערוך', שמחברו הוא רבי שלמה ב"ר יוסף גאנצפריד, והוא ילווה את אורחותיך כל הימים.

הוא קיבל את הספר ולקח זאת כמשאת חיי, ובמיוחד הקפיד לקיים את המשך בקשתו של רבו, שאמר לו: בכל יום שתלמד בספר הקדוש תזכה להיות יהודי טוב, ותוכל לקיים את הלכותיו שהן קלות וברורות לאורח החיים היהודי בכל מקצועות ההלכה, והקב"ה יהיה שמח אתך.

ואוכל להעיד, שמאותו יום הגיעו למצוות ועד יומו האחרון בכ"ו ניסן, אבא זצ"ל היה לומד בכל יום בספר הקדוש הזה, ולא עבר יום אחד שהוא לא למד בקיצור זה, וגם כשעלה לארה"ק, זה היה הדבר שלקח עמו בתיק הצד, ולקח עמו את הספר לבית האבות שומרי החומות, והוא היה מונח לצד מיטתו.

אוכל להעיד מזכרונותיי – אומר לנו הבן בקול נרגש – לפני חצי יובל שנים נישאתי בשעטו"מ בארגנטינה, ולפני החתונה אבא כדרכו לומד את הלכות קידושין ויתר ההלכות הנוגעות לימי הנישואין בקיצור שו"ע, וכשראיתי כיצד אבא לומד בשמחה, שאלנו אותו, כמה פעמים כבר למדת את הספר הקדוש הזה? והוא ענה בחיך וענווה 'אולי שלושים פעמים...' וזה היה לפני חצי יובל שנים, ולפני כמה שנים שחגגו לו את יום ההולדת ה-80 בקרב בני המשפחה, ביקשו שגייד כמה מילים לכבוד המאורע, ואמר 'אינני יכול לומר הרבה, אני רק יודע לומר תהלים וללמוד קיצור שו"ע, אז אני יאמר לכם מההלכות הללו שאני יודע, והחל לומר בעל פה הלכות מהספר שכה חיבב כל ימיו. הוא אף לימד רבים להכיר את הספר המיוחד.

לפני 3 שנים, כשהורי החליטו לעלות לארה"ק, התפלגנו. כל ימיהם גרו שם, וגידלו משפחה עניפה וקהילה גדולה, אך אבא התעקש ואמר שבערוב ימיו הוא רוצה לכוון את עפרה של ארה"ק. כשעמדו להגיע ארצה, לקח כל הכסף שרכש בימי חייו, והוציא מהבנק חסכונותיו, כדי להביאו עמו ולחלק לילדיו, ואז הגיעו שוודים באמצע היום שהתחפשו ל'משולחים' ושדדו ממנו לעיניהם כל הכסף שחסך כל ימיו, והתכשטים שהיו בביתם.

אמא היתה מפוחדת ושאלה אותו מה עושים, והוא עונה לה בשקט: 'יהי נאמר בקיצור שו"ע שכל מה שד' עושה הוא לטובה, כנראה ה' נותן לנו מתנה, שבעטיה לבטח נזכה להגיע לארץ הקודש שלמים, כמו יעקב אבינו שכל רכושו מארץ העמים נותר שם, ולא הגיע לארה"ק עם השלל. זו עת רצון ועלינו להתפלל שנזכה לעלות לארה"ק, וכך התפלל תוך כדי השוד לגאולה וישועה.

אמא העידה, שבמשך 65 שנות נישואיהם לא שמעה מבעלה דבר גנאי או לשון הרע, וכשדיברו משהו לא טוב, עשה עצמו כאינו שומע, ותמיד אמר 'הקיצור שו"ע אינו מרשה כן', ומה שיכול היה לקיים מהספר היה מקיים בהידור ובפשטות. אפילו הלכות בקיצור שו"ע שלא נפסקו בפוסקים הקודמים קיים בהידור.

"כל מי שהכיר את אבא", מסיים הבן, "ראה ירא שמים לא מצוי. ופעם בגילוי לב גילה לי את סוד יראת השמים שסובבה אותו כל ימיו: 'הסעיף הראשון בקש"ע מתחיל ב'שיותי ד' לנגדי תמיד' הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים', ואבא חי עם המאמר הזה כל ימיו, וכל פעם כשפתח הספר ולמד היכן שהפסיק, היה פותח במשפט הראשון שבו החל השו"ע שלו. לכן עבורנו זה לא פלא שאם חי כל יום כך, התרחש האירוע המופלא בהלווייתו..."

דיברנו עם מורי הוראה מובהקים, ושאלנו אם לפרסם זאת, ואמרו שמצווה לפרסם, ללמדנו עד היכן הדבקות בספר גאוני הדורות, המלווה את האדם לא רק בחייו אלא גם בעלמא דקשוט. (יהודה יעקובי, יתד השבוע)